

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Temat 1.

Wiek XVI zapisał się w naszej tradycji historycznej jako „Złoty Wiek”. Rozważ słuszność tej opinii w odniesieniu do kultury Polski w tamtym stuleciu.

Kryterium ogólne	Kryterium szczegółowe	Punkty
Treść	Poziom I. Zdający potrafił: <ul style="list-style-type: none"> - określić ramy chronologiczne i zakres terytorialny pracy, - wymienić najważniejsze zjawiska z zakresu kultury polskiej, będące przykładami wysokiego jej poziomu, - zwrócić uwagę na związki kultury polskiej z kulturą włoskiego i europejskiego renesansu. 	1 - 6
	Poziom II. Zdający potrafił: <ul style="list-style-type: none"> - określić ramy chronologiczne i zasięg terytorialny pracy, - wymienić i opisać najważniejsze zjawiska kultury polskiej XVI wieku, - zwrócić uwagę na ekonomiczne i polityczne podłoże przemian, dokonujących się w kulturze polskiej XVI wieku, - dostrzec wpływ kultury europejskiej na kulturę polską w XVI wieku i wyjaśnić jego przyczyny. 	7 – 12
	Poziom III. Ponadto zdający potrafił: <ul style="list-style-type: none"> - zwrócić uwagę na rozpowszechnianie się nowych prądów kultury w różnych grupach społeczeństwa polskiego, - dostrzec znaczenie zjawisk występujących w XVI w. dla dalszego rozwoju polskiej kultury narodowej, - zwrócić uwagę na doniosłe znaczenie kultury polskiej dla rozwoju kultur narodów Europy Środkowo-Wschodniej. 	13 – 18
	Poziom IV. Jak wyżej, a ponadto zdający potrafił: <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić w sposób problemowy powody upowszechniania się kultury polskiej wśród ludności innych państw, - wskazać trwałe osiągnięcia kultury polskiej, stanowiące do dzisiaj przedmiot dumy narodowej, - dokonać oceny kultury polskiej XVI wieku, - wyjaśnić metaforyczne znaczenie pojęcia „Złoty Wiek”. 	19 – 24
Kompozycja	Spójna, logiczna wypowiedź, zachowanie ciągłości i logiki wyводу oraz spójnych przejść między kolejnymi częściami pracy.	1
	Właściwa struktura i proporcje między poszczególnymi częściami pracy, przemyślana konstrukcja z zakończeniem uwzględniającym wnioski.	1
Estetyka	Układ graficzny i czytelność pisma.	1
Język	Poprawność gramatyczna (fleksja, składnia), ortograficzna i interpunkcja.	2
Styl	Styl zharmonizowany z formą wypowiedzi.	1

Uwaga: punkty za kompozycję, estetykę, język i styl dodajemy wówczas, gdy praca zostanie zaliczona co najmniej do poziomu I.

Temat 2.

Oceń znaczenie wojen polsko-tureckich dla położenia i roli Rzeczypospolitej oraz Turcji w XVII wieku.

Kryterium ogólne	Kryterium szczegółowe	Punkty
Treść	<p>Poziom I. Zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określić cezury i zakres terytorialny pracy, - podać powody wybuchu wojen polsko-tureckich w XVII w., - opisać przebieg konfliktów polsko-tureckich, - podjąć próbę oceny znaczenia tych konfliktów dla losów Rzeczypospolitej i Turcji. 	1 - 6
	<p>Poziom II. Zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określić cezury i zakres terytorialny pracy, - podać powody wybuchu wojen polsko-tureckich w XVII w., zwracając także uwagę na ich europejski kontekst, - scharakteryzować przebieg konfliktów polsko-tureckich, - sformułować wnioski wskazujące, że rozumie znaczenie wojen polsko-tureckich dla dalszych losów tych państw. 	7 – 12
	<p>Poziom III. Jak wyżej, a ponadto zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwrócić uwagę na odmienny charakter tych konfliktów z punktu widzenia Rzeczypospolitej i Turcji, - dostrzec negatywne znaczenie wojen polsko-tureckich dla kondycji obu państw, - zwrócić uwagę na polityczne, ekonomiczne i kulturowe konsekwencje wojen polsko-tureckich dla Rzeczypospolitej. 	13 – 18
	<p>Poziom IV. Jak wyżej, a ponadto zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sformułować wnioski dotyczące przebiegu konfliktów polsko-tureckich w XVII w. jako jednego z elementów zmiany dotychczasowego układu sił politycznych w Europie, - syntetycznie wykazać podobieństwa i odmiennosć dalszych losów Rzeczypospolitej i Turcji już po zakończeniu toczonych przez te państwa wojen, - ewentualnie – rozpatrzeć możliwe inne układy stosunków polsko-tureckich w XVII w. (być może poprzez zadanie pytania, czy nie istniały inne możliwości rozwiązania konfliktów między tymi państwami). 	19 – 24
Kompozycja	Spójna, logiczna wypowiedź, zachowanie ciągłości i logiki wywodu oraz spójnych przejść między kolejnymi częściami pracy.	1
	Właściwa struktura i proporcje między poszczególnymi częściami pracy, przemyślana konstrukcja z zakończeniem uwzględniającym wnioski.	1
Estetyka	Układ graficzny i czytelność pisma.	1
Język	Poprawność gramatyczna (fleksja, składnia), ortograficzna i interpunkcja.	2
Styl	Styl zharmonizowany z formą wypowiedzi.	1

Uwaga: punkty za kompozycję, estetykę, język i styl dodajemy wówczas, gdy praca zostanie zaliczona co najmniej do poziomu I.

Temat 3.

Wyjaśnij przyczyny wzrostu potęgi sąsiadów Polski: Rosji, Austrii i Prus w XVIII wieku.

Kryterium ogólne	Kryterium szczegółowe	Punkty
Treść	<p>Poziom I. Zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określić zakres terytorialny i cezury pracy, - przedstawić sytuację Austrii, Rosji i Prus na początku XVIII w., - nazwać i scharakteryzować absolutystyczną formę rządów, - wskazać kierunki ekspansji mocarstw, - dostrzec przyczyny wzrostu znaczenia Rosji, Austrii i Prus w przeprowadzonych reformach. 	1 - 6
	<p>Poziom II. Zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększyć zakres merytoryczny zagadnień dotyczących reform w Rosji, Austrii i Prusach, opisując te, które miały największe znaczenie dla wzrostu ich potęgi, - opisać i wskazać następstwa wojen prowadzonych przez te państwa, - wykazać, że kolejne wojny umacniały poszczególne państwa, - dostrzec wspólną politykę trzech mocarstw wobec słabego sąsiada – Rzeczpospolita, Turcja, - wykazać, że dostrzeżenie związku między scentralizowaną władzą a możliwością przeprowadzenia reform i powstaniem silnego państwa. 	7 – 12
	<p>Poziom III. Jak wyżej, a ponadto zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonać syntetycznej analizy sytuacji wewnętrznej i polityki mocarstw w XVIII w., - wskazać osiągnięcia, w najważniejszych dla państwa dziedzinach (polityka, gospodarka, kultura, oświata), - wskazać rolę władców omawianych państw (Piotr Wielki, Katarzyna II, Fryderyk Wilhelm, Fryderyk Wielki, Maria Teresa, Józef II) w umacnianiu państwa. 	13 – 18
	<p>Poziom IV. Jak wyżej, a ponadto zdający potrafił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w sposób problemowy wyjaśnić, na przykładzie Austrii, Rosji i Prus, mechanizmy polityki wewnętrznej i zagranicznej osiemnastowiecznych państw absolutystycznych, - podać cechy wspólne i specyficzne przeprowadzanych reform, - dokonując analizy porównawczej przyczyn wzrostu znaczenia omawianych państw – wskazać czynniki, które ułatwiały i utrudniały realizację polityki wielkomocarstwowej. 	19 – 24
Kompozycja	Spójna, logiczna wypowiedź, zachowanie ciągłości i logiki wywodu oraz spójnych przejść między kolejnymi częściami pracy.	1
	Właściwa struktura i proporcje między poszczególnymi częściami pracy, przemyślana konstrukcja z zakończeniem uwzględniającym wniosek.	1
Estetyka	Układ graficzny i czytelność pisma.	1

Język	Poprawność gramatyczna (fleksja, składnia), ortograficzna i interpunkcja.	2
Styl	Styl zharmonizowany z formą wypowiedzi.	1

Uwaga: punkty za kompozycję, estetykę, język i styl dodajemy wówczas, gdy praca zostanie zaliczona co najmniej do poziomu I.